

**Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого  
Полтавський юридичний інститут  
Кафедра кримінального права та кримінально-правових дисциплін**

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ  
«КРИМІНОЛОГІЯ»**

Рівень вищої освіти – другий (магістерський) рівень

Ступінь вищої освіти – магістр

Галузь знань – 08 «Право»

Спеціальність – 081 «Право»

Освітня програма/спеціалізація – «Право»

Статус дисципліни – вибіркова

Рік набору – 2019, 2020

**Робоча програма навчальної дисципліни «Кримінологія»** для студентів другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право» освітньої програми «Право» Полтавського юридичного інституту Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого. Полтава: Полтавський юрид. ін.-т Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2019. 20 с.

Розробник:

Полтава Катерина Олександрівна – асистент кафедри кримінального права та кримінально-правових дисциплін,  
кандидат юридичних наук, асистент

Гарант освітньої програми:

Криницький Ігор Євгенович – завідувач кафедри цивільного, господарського і фінансового права, доктор юридичних наук, професор, старший науковий співробітник

Затверджено на засіданні кафедри кримінального права та кримінально-правових дисциплін (протокол № 1 від 30 серпня 2019 р.)

Дата оновлення – 28 серпня 2020 року  
(протокол № 1 засідання кафедри кримінального права та кримінально-правових дисциплін від 28 серпня 2020 року)

Завідувач кафедри \_\_\_\_\_ І.А. Тітко



## Зміст

1. Опис навчальної дисципліни.....	4
2. Очікувані результати навчання.....	5
3. Програма навчальної дисципліни.....	7
4. Обсяг і структура навчальної дисципліни.....	10
5. Теми лекційних і практичних занять.....	10
5.1. Теми лекційних занять.....	10
5.2. Теми практичних занять.....	11
6. Форми педагогічного контролю, засоби та критерії оцінювання результатів навчання .....	12
7. Інформаційне забезпечення навчальної дисципліни.....	18

### 1. Опис навчальної дисципліни

Робоча програма навчальної дисципліни «Кримінологія» розроблена відповідно до освітньо-професійної програми «Право» підготовки магістрів зі спеціальності 081 «Право» галузі знань 08 «Право».

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень освіти	Дидактична структура навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів - 4,0	Галузь знань – 08 «Право» Спеціальність – 081 «Право» Освітньо-професійна програма «Право» Рівень освіти – другий (магістерський)	Вибіркова	Вибіркова
Модулів – 2		Рік підготовки: 1-й	Рік підготовки: 1-й
		семестр 2-й	семестр 2-й
Загальна кількість годин - 120		<b>Лекції</b>	<b>Лекції</b>
		18 год.	4 год.
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2,5 самостійної роботи студента – 5,0		<b>Практичні заняття</b>	<b>Практичні заняття</b>
		22 год.	4 год.
		<b>Самостійна робота</b>	<b>Самостійна робота</b>
		80 год.	112 год.
		Види контролю: поточний контроль; підсумковий контроль знань (іспит)	Види контролю: поточний контроль; підсумковий контроль знань (іспит)

**Мета** навчальної дисципліни – набуття студентами здатності розв’язувати складні задачі і проблеми у цій соціально-правовій науці, що передбачає проведення різноманітних досліджень та/або здійснення інновацій й характеризується невизначеністю умов і вимог.

#### **Завдання:**

– формування у студентів спеціалізованих концептуальних знань у кримінологічній науці, що включають сучасні наукові здобутки у цій сфері, котрі є основою для оригінального мислення та проведення досліджень;

– набуття студентами спеціалізованих умінь/навичок розв’язання проблем, котрі виникають із визначенням соціальної сутності і детермінації злочинності та її окремих злочинних проявів, а також формуванням основних напрямів запобіжної діяльності державних органів, установ і громадських організацій, системи заходів, які ними розробляються і реалізуються, спрямованих на недопущення вчинення злочинів, захисту прав та законних інтересів громадян, зниження «страху населення» перед злочинністю;

– здатність інтегрувати знання, набуті у процесі вивчення цієї та навчальних дисциплін «Кримінальне право», «Кримінальний процес»,

«Юридична психологія», «Криміналістика» й розв'язувати складні задачі у мультидисциплінарних контекстах;

– здатність розв'язувати проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності, зокрема щодо: застосування набутих теоретичних знань та сформованих практичних навичок щодо збору, аналізу та узагальнення кримінологічної інформації; визначення встановлення причин та умов, що сприяють злочину та розуміння механізму злочинної поведінки особистості; прогнозування та планування у сфері запобігання і профілактики злочинності; встановлення кримінологічних характеристик окремих видів злочинів;

– формування у студентів знань та умінь, необхідних їм для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності з метою генерування нових знань у сфері кримінології.

**Пререквізити:** «Кримінальне право»; «Кримінальний процес»; «Основи кримінально-правової кваліфікації»; «Криміналістика»; «Кримінальна відповідальність за господарські злочини»; «Правове забезпечення запобігання корупції»; «Кримінально-виконавче право».

**Кореквізити:** «Реалізація кримінальної відповідальності».

**Постреквізити:** «Криміналістичні експертизи», «Міжнародне право та національні правові системи».

**Мова навчання** – українська.

## **2. Очікувані результати навчання з дисципліни**

У результаті засвоєння навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен демонструвати такі результати навчання:

1. сформулювати поняття та зміст основних категорій кримінології;
2. проаналізувати періодизацію історії кримінології та її основних напрямів;
3. інтерпретувати явище злочинності та основні наукові підходи щодо її розуміння і визначення;
4. застосовувати різні форми кількісно-якісного вимірювання злочинності;
5. пояснити причини та умови, що сприяють вчиненню злочину;
6. визначити структуру особистості злочинця та класифікацію жертв злочинів;
7. систематизувати завдання і етапи кримінологічного планування та прогнозування;
8. запропонувати загальносоціальні та спеціально-кримінологічні заходи запобігання окремим видам злочинів;
9. прогнозувати результат організації і управління процесом запобігання злочинності.

Навчальна дисципліна забезпечує набуття студентами результатів навчання, визначених освітньо-професійною програмою «Право», а саме:

### **Загальних компетентностей (ЗК):**

- ЗК-1. Здатність до критичного осмислення суспільних та галузевих процесів та явищ.  
 ЗК-2. Здатність застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях.  
 ЗК-3. Здатність формулювати особисту думку та доказово її представляти.

- ЗК-4. Здатність приймати обґрунтовані рішення.
- ЗК-5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
- ЗК-6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- ЗК-7. Здатність до безперервної самоосвіти та самовдосконалення.
- ЗК-8. Здатність до інноваційної діяльності.
- ЗК-9. Здатність здійснювати дослідження.
- ЗК-10. Здатність організовувати та керувати професійним розвитком осіб та груп.
- ЗК-11. Здатність спілкуватися на професійні теми із представниками інших професійних груп.
- ЗК-12. Здатність до міжособистісного та інтерактивного спілкування.
- ЗК-13. Уміння шукати й використовувати різні джерела інформації.
- ЗК-14. Навички роботи в комп'ютерних мережах та використання програмних засобів.
- ЗК-15. Здатність розробляти та управляти проектами.

#### **Спеціальних компетентностей (СК):**

- СК-1. Здатність аналізувати правові проблеми та формувати правові позиції.
- СК-2. Здатність виявляти проблеми правового регулювання і пропонувати належні способи і процедури їх вирішення, включаючи подолання юридичної невизначеності.
- СК-3. Здатність діяти відповідно до принципів верховенства права та законності.
- СК-6. Здатність визначати факти, належні та прийнятні для юридичного аналізу ситуації.
- СК-9. Здатність застосування міждисциплінарного підходу в оцінці правових явищ та правозастосовній діяльності.
- СК-14. Здатність проведення порівняльно-правових досліджень
- СК-15. Здатність доносити до фахівців і нефахівців у сфері права інформації, ідей, проблем, рішень, власного досвіду та аргументації.
- СК-17. Здатність самостійно готувати проекти актів правозастосування, включаючи вимоги щодо їх законності, обґрунтованості та мотивованості.
- СК-18. Здатність використовувати міждисциплінарні знання для вирішення правового завдання.
- СК-19. Уміння розв'язувати складні задачі і проблеми у професійній діяльності.

#### **Програмних результатів навчання (ПРН):**

- ПРН-1. Давати кваліфіковану оцінку чинного законодавства і правозастосовної практики з позицій принципів верховенства права та законності.
- ПРН-2. Використовувати правові позиції Європейського суду з прав людини.
- ПРН-3. Використовувати сучасні іноземні та вітчизняні механізми захисту прав людини.
- ПРН-10. Самостійно готувати проекти актів правозастосування у різних сферах професійної діяльності
- ПРН-11. Створювати проекти нормативних правових і правозастосовних актів з урахуванням правил юридичної техніки і новітніх тенденцій вітчизняної та іноземної правотворчості.
- ПРН-12. Здійснювати юридичну кваліфікацію в нестандартних ситуаціях
- ПРН-13. Демонструвати основні правила і принципи створення наукових текстів професійної спрямованості.
- ПРН-14. Самостійно формулювати актуальну наукову проблему і пропонувати наукові шляхи її вирішення.
- ПРН-15. Використовувати в професійній діяльності основні методи наукового пізнання.
- ПРН-16. Використовувати іноземні юридичні інформаційні ресурси.
- ПРН-17. Здійснювати самостійне наукове дослідження з актуальної юридичної тематики із використанням сучасних наукових методів.

ПРН-18. Здійснювати презентацію свого дослідження з правової теми, застосовуючи першоджерела та прийоми правової інтерпретації складних комплексних проблем, що постають з цього дослідження.

ПРН-19. Створювати робочу групу (команду) для реалізації проекту, оптимально визначати функції окремих членів команди, створювати умови для вироблення загального командного рішення (реалізації проекту).

### **3. Програма навчальної дисципліни**

#### **МОДУЛЬ 1. ЗАГАЛЬНА ЧАСТИНА**

##### **1. ПОНЯТТЯ, ПРЕДМЕТ І СИСТЕМА КРИМІНОЛОГІЇ**

Поняття і визначення кримінології як науки.

Предмет кримінології: злочинність як соціально-правове явище, особа злочинця, детермінація злочинності, запобігання злочинності.

Місце кримінології в системі наукових знань. Кримінологія як міждисциплінарна наука. Кримінологія як загальнотретична наука для наук кримінально-правового циклу.

Структура кримінології. Загальна та Особлива частина кримінології. Кримінологічна класифікація злочинів.

Завдання кримінології на сучасному етапі розвитку України і в перспективі.

Методологія кримінології.

Методи і методика кримінологічних досліджень.

Методи кримінологічних досліджень. Теоретичні методи кримінологічних досліджень. Емпіричні методи кримінологічних досліджень. Статистичні, соціологічні, психологічні, економічні методи кримінологічних досліджень. Суцільні та несущільні методи кримінологічних досліджень.

Узагальнення і аналіз кримінологічної інформації.

##### **2. ТЕОРІЯ ЗЛОЧИННОСТІ**

Поняття злочинності та основні наукові підходи щодо її розуміння і визначення.

Кількісно-якісне вимірювання злочинності.

Рівень злочинності. Коефіцієнти злочинності. Коефіцієнт злочинної інтенсивності. Коефіцієнт злочинної активності.

Структура злочинності. Кримінально-правові ознаки структури злочинності. Кримінологічні ознаки структури злочинності.

Динаміка злочинності. Соціальні фактори, які впливають на динаміку злочинності. Правові фактори, які впливають на динаміку злочинності.

Гергафія злочинності. Топоргафія злочинності. Ціна злочинності.

Латентність злочинності. Структура латентної злочинності.

Загальна характеристика сучасної злочинності в Україні, тенденції її розвитку.

Поняття причини конкретного злочину. Кримінальна мотивація.

Умови, що сприяють вчиненню злочину. Умови формування кримінальної мотивації та мотивів. Умови реалізації мотивів і рішення про вчинення злочину. Антисуспільна спрямованість особистості.

Конкретна життєва ситуація і її значення у вчиненні злочину. Класифікація конкретних життєвих ситуацій за джерелом їх виникнення, змістом та характером впливу на діючого суб'єкта.

Механізм злочинної поведінки.

##### **3. ОСОБИСТІТЬ ЗЛОЧИНЦЯ. КРИМІНОЛОГІЧНА ВІКТИМОЛОГІЯ**

Зміст поняття «особистість злочинця» й основні підходи до його визначення.

Структура особистості злочинця. Соціально-демографічні ознаки особистості злочинця. Морально-психологічні якості і особистісно-ролові властивості особистості злочинця.

Соціальне і біологічне в особистості злочинця, їх співвідношення.

Типологія злочинців.

Наукове і практичне значення вивчення особистості злочинця та її типології.

Поняття і предмет кримінологічної віктимології. Історія розвитку віктимології. Концептуальні положення кримінологічної віктимології. Зв'язок віктимології з природними, суспільними і правовими науками.

Поняття жертви злочину та класифікація жертв.

Віктимність і віктимна поведінка та їх роль у механізмі вчинення злочину.

Індивідуальна та групова віктимність.

Провокуюча, легковажна, неправомірна та суспільно корисна віктимна поведінка.

Віктимізація в Україні: стан, детермінанти, запобігання. Детермінанти групової (масової) і індивідуальної віктимізації.

Віктимне запобігання.

#### **4. ЗАПОБІГАННЯ ЗЛОЧИННОСТІ**

Кримінологічна політика: поняття, зміст, значення.

Поняття і система запобігання злочинності, класифікація запобіжних заходів.

Загальносоціальне, спеціально-кримінологічне та індивідуальне запобігання злочинності і окремих злочинів.

Об'єкти запобігання злочинності.

Суб'єкти запобігання злочинності та основні напрями їх діяльності.

Організація і управління процесом запобігання злочинності. методи запобіжного впливу.

Поняття і завдання кримінологічного прогнозування.

Поточне прогнозування. Короткострокове прогнозування. Середньострокове прогнозування. Перспективне прогнозування.

Поняття і завдання кримінологічного планування.

Загальнодержавне планування. Регіональне планування. Відомче та галузеве планування. Головні етапи планування.

### **МОДУЛЬ 2. ОСОБЛИВА ЧАСТИНА**

#### **5. НАСИЛЬНИЦЬКА ЗЛОЧИННОСТЬ ПРОТИ ЖИТТЯ І ЗДОРОВ'Я ОСОБИ ТА ЇЇ ЗАПОБІГАННЯ**

Кримінологічна характеристика насильницької злочинності проти життя та здоров'я особи. Основні кримінологічні риси особистості злочинців, які вчиняють насильницькі злочини.

Причини та умови насильницької злочинності проти життя та здоров'я особи.

Запобігання насильницькій злочинності проти життя та здоров'я особи.

#### **6. РЕЦИДИВНА ЗЛОЧИННОСТЬ ТА ЇЇ ЗАПОБІГАННЯ**

Поняття рецидивної злочинності, її види. Види рецидивних проявів. Характеристика рецидивної злочинності.

Особливості особи рецидивіста, види рецидивістів.

Тенденції рецидивної злочинності.

Причини й умови рецидивної злочинності. Детермінанти, що впливають на становлення майбутнього рецидивіста на злочинний шлях, зумовлюють недоліки у роботі правоохоронних органів після вчинення ним злочину і в ході відбуття покарання, сприяють повторним злочинам після відбуття покарання.



Профілактика рецидивних злочинів. Роль установ з виконання покарань, пробації та інших суб'єктів профілактики в цій роботі. Значення пробаційного нагляду за особами, звільненими з місць позбавлення волі. Індивідуальна профілактика рецидиву.

Зарубіжний досвід боротьби із рецидивною злочинністю.

## **7. ЗЛОЧИННІСТЬ НЕПОВНОЛІТНІХ ТА ЇЇ ЗАПОБІГАННЯ**

Кримінологічна характеристика злочинності неповнолітніх.

Поняття злочинності неповнолітніх, її структура і динаміка. Тенденції злочинності неповнолітніх.

Особа неповнолітнього злочинця.

Причини й умови вчинення злочинів неповнолітніми. Саморуйнуюча поведінка неповнолітніх.

Негативний вплив сім'ї, недоліки у роботі навчальних закладів, невирішена проблема зайнятості, шкідливий вплив мікросередовища як основні детермінанти злочинності неповнолітніх. Роль у цьому неформальних угруповань кримінальної спрямованості. 11

Умови, що сприяють злочинності неповнолітніх. Запобігання злочинності неповнолітніх. Значення у цій діяльності державного сприяння соціальному становленню і розвитку молоді в Україні, діяльності органів і служб у справах неповнолітніх і спеціальних установ для неповнолітніх.

Зарубіжний досвід боротьби зі злочинністю неповнолітніх.

## **8. ОРГАНІЗОВАНА ЗЛОЧИННІСТЬ ТА ЇЇ ЗАПОБІГАННЯ**

Організована злочинність як суспільне і кримінальне явище. Її виникнення, розвиток і сучасний стан у світі і в Україні.

Основні ознаки організованої злочинності, її відмінність від злочинності професійної. Корумпованість службових осіб як ознака, що притаманна організованій злочинності. Суспільна небезпека організованої злочинності.

Тенденції організованої злочинності і підсумки боротьби з нею на сучасному етапі.

Особа учасника організованих злочинних структур.

Причини й умови, що детермінують професійну й організовану злочинність.

Основні напрями запобігання професійній і організованій злочинності.

Основні напрями й організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю.

Зарубіжний досвід боротьби з професійною і організованою злочинністю.

## **9. ЗЛОЧИНИ ПРОТИ ВЛАСНОСТІ ТА ЇХ ЗАПОБІГАННЯ**

Кримінологічна характеристика злочинів проти власності. Корисливі ненасильницькі та корисливі насильницькі злочини проти власності. кримінологічний портрет осіб, які учиняють злочини проти власності.

Причини та умови злочинів проти власності.

Запобігання злочинам проти власності.

## **10. ЗЛОЧИННІСТЬ У МІСЦЯХ ПОЗБАВЛЕННЯ ВОЛІ ТА ЇЇ ЗАПОБІГАННЯ**

Кримінологічна характеристика злочинів у місцях позбавлення волі. Специфіка особи злочинця, що вчинює злочини у місцях позбавлення волі.

Криміногенні явища злочинності у місцях позбавлення волі.

Роль кримінальної субкультури у детермінації злочинності в місцях позбавлення волі.

Запобігання злочинності у місцях позбавлення волі.

## 11. КІБЕЗЛОЧИННІСТЬ ТА ЇЇ ЗАПОБІГАННЯ

Поняття та кримінологічна характеристика кіберзлочинності. Особистість кіберзлочинця.

Причини та умови вчинення кіберзлочинів.

Запобігання кіберзлочинності.

### 4. *Обсяг і структура навчальної дисципліни*

Тема навчальної дисципліни	Обсяг у годинах							
	Денна форма				Заочна форма			
	Усього	У тому числі			Усього	У тому числі		
		Л	ПЗ	СРС		Л	ПЗ	СРС
<b>Модуль 1. Загальна частина</b>								
1. Поняття, предмет і система кримінології.	11	2	2	7	11			11
2. Теорія злочинності	11	2	2	7	11	2		9
3. Особистість злочинця. Кримінологічна віктимологія	11	2	2	7	11			11
4. Запобігання злочинності.	11	2	2	7	11	2		9
<i>Разом</i>	<i>44</i>	<i>8</i>	<i>8</i>	<i>28</i>	<i>44</i>	<i>4</i>		<i>40</i>
<b>Модуль 2. Особлива частина</b>								
5. Насильницька злочинність проти життя і здоров'я особи та її запобігання	11	2	2	7	11			11
6. Рецидивна злочинність та її запобігання	11	2	2	7	11			11
7. Злочинність неповнолітніх та її запобігання	11	2	2	7	11		2	9
8. Організована злочинність та її запобігання	11	2	2	7	11			11
9. Злочини проти власності та їх запобігання	11	2	2	7	11		2	9
10. Злочинність у місцях позбавлення волі та її запобігання	11		2	9	11			11
11. Кіберзлочинність та її запобігання	10		2	8	10			10
<i>Разом</i>	<i>76</i>	<i>10</i>	<i>14</i>	<i>52</i>	<i>76</i>		<i>4</i>	<i>72</i>
<b>Усього годин / кредитів ECTS</b>	<b>120/4</b>	<b>18</b>	<b>22</b>	<b>80</b>	<b>120/4</b>	<b>4</b>	<b>4</b>	<b>112</b>

### 5. *Теми лекційних і практичних занять*

#### 5.1. Теми лекційних занять

Теми навчальної дисципліни	Теми лекцій	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
<b>Модуль 1. Загальна частина</b>			
1. Поняття, предмет і система кримінології	Поняття, предмет і система кримінології	2	
2. Теорія злочинності	Теорія злочинності	2	2

3. Особистість злочинця. Кримінологічна віктимологія	Особистість злочинця. Кримінологічна віктимологія	2	
4. Запобігання злочинності	Запобігання злочинності	2	2
<b>Модуль 2. Особлива частина</b>			
5. Насильницька злочинність проти життя і здоров'я особи та її запобігання	Насильницька злочинність проти життя і здоров'я особи та її запобігання	2	
6. Рецидивна злочинність та її запобігання	Рецидивна злочинність та її запобігання	2	
7. Злочинність неповнолітніх та її запобігання	Злочинність неповнолітніх та її запобігання	2	
8. Організована злочинність та її запобігання	Організована злочинність та її запобігання	2	
9. Злочини проти власності та їх запобігання	Злочини проти власності та їх запобігання	2	
Усього		18	4

### 5.2. Теми практичних занять

Теми навчальної дисципліни	Теми практичних занять	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
<b>Модуль 1. Загальна частина</b>			
1. Поняття, предмет і система кримінології.	Поняття, предмет і система кримінології.	2	
2. Теорія злочинності	Теорія злочинності	2	
3. Особистість злочинця. Кримінологічна віктимологія	Особистість злочинця. Кримінологічна віктимологія	2	
4. Запобігання злочинності	Запобігання злочинності	2	
<b>Модуль 2. Особлива частина</b>			
5. Насильницька злочинність проти життя і здоров'я особи та її запобігання	Насильницька злочинність проти життя і здоров'я особи та її запобігання	2	
6. Рецидивна злочинність та її запобігання	Рецидивна злочинність та її запобігання	2	
7. Злочинність неповнолітніх та її запобігання	Злочинність неповнолітніх та її запобігання	2	2
8. Організована злочинність та її запобігання	Організована злочинність та її запобігання	2	
9. Злочини проти власності та їх запобігання	Злочини проти власності та їх запобігання	2	2
10. Злочинність у місцях позбавлення волі та її запобігання	Злочинність у місцях позбавлення волі та її запобігання	2	
11. Кіберзлочинність та її запобігання	Кіберзлочинність та її запобігання	2	
Усього		22	4

**6. Форми педагогічного контролю,  
засоби та критерії оцінювання результатів навчання**

Оцінювання результатів засвоєння навчальної дисципліни «Кримінологія» передбачає проведення поточного та підсумкового контролю і здійснюється на основі накопичувальної бально-рейтингової системи.

Видами **поточного контролю** знань студентів є:

– контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни на *лекційних заняттях* із застосуванням таких засобів: усне, письмове або експрес-опитування. За підсумками поточного контролю на лекціях студенти можуть отримати від 0 до 4 балів;

– контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни на *практичних заняттях* із застосуванням таких засобів: усне, письмове або експрес-опитування, виконання тестових завдань, розв'язання практичних завдань або задач, захист кейсу, підготовка і захист есе або реферату за ініціативи студента. За підсумками практичних занять упродовж семестру студент може отримати від 0 до 28 балів;

– протягом семестру студенти виконують завдання для *самостійної роботи* (підготовка усної доповіді, презентації, есе, реферату тощо). Максимальна кількість балів за самостійну роботу – 8.

Формою *підсумкового контролю* знань студентів із навчальної дисципліни є *іспит*, що оцінюється за шкалою від 0 до 60 балів. Іспит складається в усній формі за білетами до іспиту. Мінімальна оцінка результатів поточного контролю та самостійної роботи, за якої студент допускається до іспиту, становить 20 балів.

**Розподіл балів між формами організації освітнього процесу і  
видами контрольних заходів:**

Лекційні заняття	Практичні заняття (поточний контроль)		Самостійна робота	Іспит (підсумковий контроль)	Загальна оцінка знань
	Модуль № 1	Модуль № 2			
max 4	max 14	max 14	max 8	max 60	max 100

**Критерії оцінювання результатів навчання**

Оцінювання результатів навчання здобувача вищої освіти здійснюється на основі результатів поточного контролю (далі – ПК), результатів самостійної роботи і підсумкового контролю знань (далі – ПКЗ).

Оцінювання за всіма результатами контролю протягом навчального року здійснюється шляхом підсумовування результатів разом за 100-бальною шкалою. Завдання ПК оцінюються як підсумок результатів оцінювання роботи здобувача вищої освіти на лекціях та практичних заняттях в діапазоні від 0 до 32 балів. Виконання самостійної роботи оцінюється від 0 до 8 балів.

Відповіді на екзаменаційні питання, які виносяться на ПКЗ, оцінюються в діапазоні від 0 до 60 балів.

Об'єктом оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти за ПК є успішність набуття ними компетентностей за результатами практичних занять (від 0 до 28 балів) та систематичність і активність роботи на лекціях (від 0 до 4 балів).

Критеріями оцінювання знань за ПК є успішність освоєння знань та набуття навичок на лекціях та практичних заняттях, що включає систематичність їх відвідування, здатність студента засвоювати категоріальний апарат, вміння орієнтуватися у змісті чинних нормативних актів, навички узагальненого мислення, логічність та повноту викладення учбового матеріалу, навички творчо підходити до вирішення поставлених завдань, активність роботи на практичних заняттях, рівень знань за результатами опитування на практичних заняттях, самостійне опрацювання тем у цілому чи окремих питань.

Кожен логічно завершений блок навчального матеріалу за навчальною дисципліною (модуль) може бути оцінений викладачем від 0 до 14 балів за результатами роботи студентів на практичних заняттях.

З метою контролю рівня знань студентів за кожним логічно завершеним блоком навчального матеріалу можуть проводитись контрольні роботи (зокрема, тестування), колоквіуми, здійснюватися інші підсумкові заходи контролю за формою, обраною викладачем. Результати цих заходів враховуються викладачем при оцінці роботи студентів на практичних заняттях.

Розрахункова шкала для оцінювання роботи студентів на практичних заняттях:

кількість балів	критерії оцінювання
13-14	Систематичне відвідування практичних занять, відсутність пропусків занять без поважних причин; відпрацювання тем практичних занять, пропущених з поважних причин; вирішення завдань до кожного практичного завдання; висока активність роботи на практичних заняттях; засвоєння всього матеріалу тем змістовного модуля; повні та обґрунтовані відповіді при розв'язанні завдань (казусів); здатність визначення теоретичних питань, на які розраховані завдання; уміння опрацьовувати та застосовувати акти законодавства; обізнаність із постановами та роз'ясненнями вищих судових інстанцій; уміння сформулювати своє ставлення до певної проблеми теми; вміння мислити абстрактно та узагальнено; здатність публічно представити матеріал.

11-12	<p>Систематичне відвідування практичних занять, відсутність пропусків занять без поважних причин;  відпрацювання тем практичних занять, пропущених з поважних причин;  вирішення завдань до кожного практичного завдання;  висока активність роботи на практичних заняттях;  засвоєння всього матеріалу тем змістовного модуля;  повні та обґрунтовані відповіді з несуттєвими помилками при розв'язанні завдань (казусів);  здатність визначення теоретичних питань, на які розраховані завдання;  уміння опрацьовувати та застосовувати акти законодавства;  обізнаність із постановами та роз'ясненнями вищих судових інстанцій;  уміння сформулювати своє ставлення до певної проблеми теми;  здатність публічно представити матеріал.</p>
9-10	<p>Наявність пропущених практичних занять;  відпрацювання тем пропущених практичних занять;  вирішення завдань до кожного практичного завдання;  активна робота на практичних заняттях;  засвоєння основних положень тем змістовного модуля;  допущення декількох незначних помилок при розв'язанні завдань (казусів);  здатність визначення теоретичних питань, на які розраховані завдання;  уміння опрацьовувати та застосовувати акти законодавства;  обізнаність із постановами та роз'ясненнями вищих судових інстанцій;  здатність публічно представити матеріал.</p>
7-8	<p>Наявність пропущених практичних занять;  відпрацювання тем пропущених практичних занять;  епізодична відсутність рішень завдань (казусів);  участь у роботі на практичних заняттях;  засвоєння окремих положень матеріалу тем змістовного модуля;  неповні відповіді при розв'язанні завдань (казусів);  складності при визначення теоретичних питань, на які розраховані завдання;  певні складності при застосуванні актів законодавства;  здатність публічно представити матеріал.</p>
5-6	<p>Несистематичне відвідування практичних занять, відсутність на заняттях без поважних причин;  наявність декількох невідпрацьованих тем пропущених практичних занять;  епізодична відсутність рішень завдань (казусів);  участь у роботі на практичних заняттях;  засвоєння окремих положень матеріалу тем змістовного модуля;  неповні відповіді, допущення помилок при розв'язанні завдань (казусів);  великі складності при визначення теоретичних питань, на які розраховані завдання;  певні складності при застосуванні актів законодавства;  невпевнені навички публічного представлення матеріалу.</p>

3-4	<p>Епізодичне відвідування практичних занять, відсутність на заняттях без поважних причин;  наявність невідпрацьованих тем пропущених практичних занять;  епізодична відсутність рішень завдань (казусів);  пасивна робота на практичних заняттях (участь у роботі останніх лише за наявності стимулу з сторони викладача);  наявність певного уявлення щодо матеріалу тем змістовного модуля;  неповні відповіді, допущення значної кількості помилок при розв'язанні завдань (казусів);  невміння визначити теоретичні питання, на які розраховані завдання;  невпевнені навички застосування актів законодавства;  невпевнені навички публічного представлення матеріалу.</p>
1-2	<p>Систематичні пропуски практичних занять без поважних причин;  наявність невідпрацьованих тем пропущених практичних занять;  систематична відсутність рішень завдань (казусів);  пасивність у роботі на практичних заняттях;  відсутність знань за темами змістовного модуля;  неповні, необгрунтовані відповіді, допущення істотних помилок при розв'язанні завдань (казусів);  нездатність визначити теоретичні питання, на які розраховані завдання;  не достатні навички застосування актів законодавства</p>
0	<p>Систематичні пропуски практичних занять без поважних причин;  теми пропущених практичних занять не відпрацьовані;  систематична відсутність рішень завдань (казусів);  пасивність у роботі на практичних заняттях;  відсутність знань за темами змістовного модуля;  неповні, необгрунтовані відповіді, допущення істотних помилок при розв'язанні завдань (казусів);  нездатність визначити теоретичні питання, на які розраховані завдання;  відсутність навичок застосування актів законодавства;  невміння публічно представляти матеріал.</p>

Систематичність та активність роботи на лекціях оцінюється викладачем від 0 до 4 балів, виходячи з наступних критеріїв:

4 бали - у разі відвідування (відпрацювання пропущених) здобувачем вищої освіти усіх лекцій з навчальної дисципліни протягом семестру та роботи на них;

0 балів – у разі наявності пропущених (невідпрацьованих пропущених) лекцій з навчальної дисципліни протягом семестру або відсутність активності в освоєнні навчального матеріалу на них.

Оцінка виставляється викладачем, який веде практичні заняття, на підставі даних журналу академічної групи та інформації, наданої лектором, на останньому практичному занятті відповідного семестру та включається до оцінки за ПК поточного семестру (навчального року).

Результати оцінювання роботи здобувача вищої освіти фіксуються у журналі обліку роботи викладача, відповідній відомості.

Здобувач вищої освіти, знання котрого оцінені мінімально необхідною для складання іспиту кількістю балів і вище, не має право на виконання додаткових завдань для підвищення отриманої кількості балів.

Здобувач вищої освіти, який був відсутній на лекції або практичному занятті, або отримав незадовільну оцінку, відпрацьовує пропущене заняття (незадовільну оцінку) викладачу, який веде відповідні заняття у дні його консультацій за графіком, затвердженим кафедрою.

Для відпрацювання занять здобувач вищої освіти зобов'язаний надати виконане завдання (вирішені задачі, конспект лекції) та продемонструвати належний рівень теоретичної підготовки за темою заняття, яке відпрацьовується.

### **Критерії оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти при виконанні самостійної роботи**

Виконання самостійної роботи оцінюється в діапазоні від 0 до 8 балів.

Результати самостійної роботи можуть бути представлені студентом у формі:

1. наукової статті;
2. наукової доповіді;
3. тез наукової доповіді на конференції;
4. огляду судової практики;
5. реферату за вузькоспеціальною проблематикою;
6. анотації прочитаної додаткової літератури з курсу та додаткових джерел.

Як критерії оцінювання результатів самостійної роботи використовуються такі показники:

- складність форми обраної студентом роботи;
- ступінь самостійності виконання роботи;
- творчий характер роботи;
- внутрішня послідовність, логічність і завершеність роботи.

Розрахункова шкала для оцінювання результатів самостійної роботи здобувача вищої освіти:

Бали	Критерії оцінювання
7-8	Робота має самостійний, творчий, аналітичний характер. Роботі притаманні внутрішня послідовність, логічність і завершеність, тема роботи є актуальною. Допускається наявність не більше двох неістотних змістовних або формальних недоліків.
4-6	Робота має самостійний, творчий, аналітичний характер, але: - містить протиріччя та вади аргументації; - містить хибні висновки.
1-3	Робота є описовою і не включає аналітичної складової або містить: - суттєві протиріччя та вади аргументації; - хибні та неаргументовані висновки; - протиріччя з положеннями чинного законодавства;



	- істотні порушення вимог, що пред'являються до оформлення відповідного виду робіт.
0	Робота: - не виконана; - містить плагіат або при виконанні допущено інші форми академічної недоброчесності.

Розрахункова шкала для оцінювання підсумкового контролю знань здобувача вищої освіти:

Вид контролю	Кількість балів	Критерії(за кожною з оцінок)
Іспит	Мах 60	1. Всебічне, систематичне і глибоке знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, у тому числі орієнтація в інноваційних наукових доктринах та концепціях дисципліни. 2. Здатність демонструвати чинне законодавство, а також матеріали правозастосовної практики його реалізації. 3. Здатність демонструвати знання основної та додаткової літератури, рекомендованої кафедрою. 3. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни та використання отриманих знань у практичній роботі.
	55	1. Повне знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни. 2. Здатність демонструвати чинне законодавство, а також знайомство із матеріалами правозастосовної практики його реалізації. 3. Засвоєння основної літератури та знайомство з додатковою літературою, рекомендованою кафедрою. 4. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни, розуміння їх значення для у практичній роботі.
	50	1. Достатньо повне знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, за відсутності у відповіді суттєвих неточностей. 2. Наявність окремих пробілів у знанні чинного законодавства, а також матеріалів правозастосовної практики його реалізації. 3. Засвоєння основної літератури, рекомендованої кафедрою. 4. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни, розуміння їх значення для у практичній роботі.
	45	1. Знання основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої роботи за професією. 2. Наявність пробілів у знанні чинного законодавства, а також матеріалів правозастосовної практики його реалізації. 3. Засвоєння основної літератури, рекомендованої кафедрою. 4. Помилки і суттєві неточності у відповіді на іспиті за наявності знань до їх самостійного усунення або за допомогою викладача.
	40	1. Знання основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої роботи за професією.

		2. Наявність значних пробілів у знанні чинного законодавства, а також матеріалів правозастосовної практики його реалізації. 3. Ознайомлення з основною літературою, рекомендованою кафедрою. 4. Помилки у відповіді на іспиті за наявності знань для усунення найсуттєвіших помилок за допомогою викладача.
35		1. Прогалини в знанні чинного законодавства, а також матеріалів правозастосовної практики його реалізації. 2. Пробіли у знанні окремих частин основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни. 3. Наявність помилок у відповіді на іспиті.
Min 0		1. Відсутність знань чинного вітчизняного законодавства та значної частини теоретичного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни. 2. Неможливість продовжити навчання або здійснювати професійну діяльність без проходження повторного курсу з цієї дисципліни.

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни «Кримінологія» виставляється в залікову книжку відповідно до такої шкали:

Оцінка за шкалою ECTS	Визначення	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за 100-бальною шкалою
<b>A</b>	<b>Відмінно</b> – відмінне виконання, лише з незначною кількістю помилок	5	90 – 100
<b>B</b>	<b>Дуже добре</b> – вище середнього рівня з кількома помилками	4	80 – 89
<b>C</b>	<b>Добре</b> – у цілому правильна робота з певною кількістю незначних помилок		75 – 79
<b>D</b>	<b>Задовільно</b> – непогано, але зі значною кількістю недоліків	3	70 – 74
<b>E</b>	<b>Достатньо</b> – виконання задовольняє мінімальні критерії		60 – 69
<b>FX</b>	<b>Незадовільно</b> – потрібно попрацювати перед тим, як перекладати	2	35 – 59
<b>F</b>	<b>Незадовільно</b> – необхідна серйозна подальша робота, обов'язковий повторний курс		0 – 34

## 7. Інформаційне забезпечення навчальної дисципліни

### 7.1. Нормативно-правові акти.

1. Конституція України. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. Ст. 141. Дата оновлення: 01.01.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80> (дата звернення: 27.08.2020).

2. Кримінальний кодекс України. Відомості Верховної Ради України. 2001. №25-26. Ст. 131. Дата оновлення: 13.08.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text> (дата звернення: 27.08.2020).
3. Про запобігання корупції : Закон України від 14.10.2014. № 1700-VII. Відомості Верховної Ради України. 2014. № 49. Ст. 2056. Дата оновлення: 23.07.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18#Text> (дата звернення: 27.08.2020).
4. Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю : Закон України від 30.06.1993. № 3341-XII. Відомості Верховної Ради України. 1993. № 35. Ст. 358. Дата оновлення: 03.07.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3341-12#Text> (дата звернення: 27.08.2020).

## *7.2. Література*

### *Основна література*

1. Голіна В. В. Запобігання злочинності (теорія і практика) : навч. посіб. Х. : Нац. юрид. акад. України, 2011. 120 с.
2. Головкін Б. М. Корислива насильницька злочинність в Україні: феномен, детермінація, запобігання : монографія. Х.: Право, 2011. 432 с.
3. Кримінологія : підручник / А. М. Бабенко, О. Ю. Бусол, О. М. Костенко та ін. ; за заг. ред. Ю. В. Нікітіна, С. Ф. Денисова, Є. Л. Стрельцова. 2-ге вид., перероб. та допов. Харків : Право, 2018. 416 с.
4. Кримінологія : підручник / В. В. Голіна, Б. М. Головкін, М. Ю. Валуйська та ін. ; за ред. В. В. Голіни, Б.М. Головкіна. Х. : Право, 2014. 440 с.
5. Кримінологія. Академічний курс / Кол. авторів; за заг. ред. О.М. Литвинова. К.: Видавничий дім «Кондор», 2018. 538 с.
6. Кримінологія. навчально-методичний посібник / В.М. Дрьомін, Ж.В. Мандриченко, Т.В. Мельничук, Ю.О. Стрелковська, А.І. Марчук, А.М. Ізовіта, С.А. Ілько, Н.О. Федчун, В.Я. Цитряк. Одеса: Національний університет «Одеська юридична академія», 2015. 144 с.
7. Кримінологія: підручник / заг. ред. І.Г. Богатирьова, В.В. Топчія. Київ: ВД Дакор, 2018. 352 с.
8. Кримінологія: підручник : практикум / [кол. авт.: Ю. В. Александров та ін.]; НАН України, Київ. ун-т права. Київ : Юрінком Інтер, 2017. 341 с.
9. Шостко О. Ю. Протидія організованим злочинності в Європейських країнах: монографія. Х. : Право, 2009. 400 с.

*Додаткова література:*

1. Батиргареева В. С. Рецидивна злочинність в Україні : соціально-правові та кримінологічні проблеми : монографія. Х. : Право, 2009. 576 с.
2. Голіна В. В. Державне програмування і регіональне планування заходів запобігання злочинності в Україні. Х. : Право, 2012. 304 с.
3. Головкін Б. М. Віктимізація населення в Україні : стан, детермінація, запобігання // Теорія і практика правознавства. Вип. 2 (6). 2014 [Електронний ресурс]. Режим доступу : [http://nbuv.gov.ua/UJRN/tipp\\_2014\\_2\\_33](http://nbuv.gov.ua/UJRN/tipp_2014_2_33)
4. Головкін Б. М. Кримінологічні проблеми умисних вбивств і тяжких тілесних ушкоджень, що вчиняються у сімейно-побутовій сфері : монографія. Х. : Нове слово, 2004. 252 с.
5. Головкін Б. М. Корислива насильницька злочинність в Україні: феномен, детермінація, запобігання : монографія. Х.: Право, 2011. 432 с.
6. Даньшин И. Н. Общетеоретические проблемы криминологии : монографія. Харьков : Прапор, 2005. 224 с.
7. Закалюк А. П. Курс сучасної української кримінології : теорія і практика : у 3 кн. К. : Ін юре, 2007.
8. Лукашевич С. Ю. Попередження злочинності засуджених в місцях позбавлення волі : монографія. Х.: СПД ФО Вапнярчук Н. М., 2006. 104 с.
9. Оболенцев В. Ф. Латентна злочинність: проблеми теорії та практики попередження / В. Ф. Оболенцев. – Х. : СПД ФО Вапнярчук Н. М., 2005. – 128 с.
10. Потерпілий від злочину (міждисциплінарне правове дослідження) / за заг. ред. Ю. В. Бауліна, В. І. Борисова. Х. : Кроссруд, 2008. 364 с.
11. Шостко О. Ю. Теорії причин злочинності неповнолітніх у сучасній американській кримінології : наук.-практ. посіб. К. : Ред. Журн. «Право України». Х. : Право, 2013. 48 с.

*7.3. Інтернет-ресурси.*

Електронний архів-репозитарій Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого. URL: <http://dspace.nlu.edu.ua/>(дата звернення: 27.08.2020).

Офіційний портал Верховної Ради України. URL: <http://rada.gov.ua/>(дата звернення: 27.08.2020).

Офіційне інтернет-представництво Президента України : <https://president.gov.ua/> (дата звернення: 27.08.2020).

Офіційний веб-портал органів виконавчої влади України. URL: <http://www.kmu.gov.ua> (дата звернення: 27.08.2020).

Офіційний сайт Офісу Генерального прокурора URL: <https://www.gp.gov.ua/ua/index.html> (дата звернення: 27.08.2020).

Офіційний сайт Державної служби статистики URL: <http://www.ukrstat.gov.ua> (дата звернення: 27.08.2020).

Конституційний Суд України : <http://www.ccu.gov.ua/> (дата звернення: 27.08.2020).

Офіційний сайт Національної бібліотеки України імені В.І.Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua> (дата звернення: 27.08.2020).

#### *7.4. Матеріально-технічне забезпечення навчальної дисципліни*

Передплачено доступ до Інформаційно-правових систем ЛІГА:ЗАКОН (Система ГРАНД та Система аналізу судових рішень VERDICTUM). Доступ можливий у читальному залі Полтавського юридичного інституту Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого (м. Полтава, Першотравневий проспект, 5, 1-й поверх).